

iskre
leto v
št. 3

Sneg, smučanje, sneženi mož...
Pojmi, ki razveselijo slehernega
od otrok, ki mi ni mar kaj drugega,
kot da se s sovrstniki zabava
na tej čudoviti sferi božje zamisli.
Ne moremo si misliti boljšega
in lepšega darila za mladega
človeka, kot je ta, preko sita
raztresena bela odeja raznovrstnih
snežink.

Ob vsem tem nedolžnem veselju
otrok pa ne gre pozabiti, da vsi
ljudje le niso tako srečnih in
vedrih obrazov, ko zaslišijo go-
voriti o snegu, zimi in mrazu.
Mnogi se stiskajo v revnih, neza-
kurjenih kolibah in čakajo na
prve pomladanske žarke, ki jih
bodo ponovno opogumili, da bodo
ob njih živahneje zaživel.

Če se tako človek globlje
zamisli v njihovo mučeniško uso-
do, ga mora stisniti pri srcu
misel na dejstvo: danes, ko sem
se jaz grel ob plinski oz. ele-
ktrični peči, je nekje v gozdu

zmrznila starka, ki je nabirala naročje suhljadi, da bi si skuhala skodelico toplega čaja.

A življenje teče dalje; in ko nam na sveti večer zasveti na obzorju zvezda- oznanjevalka miru in veselja, se tudi v naših srcih naseli tisti mir, ki so ga imeli pastirji, ko so hiteli častit novorojeno Dete, v jasli položeno in v plenice povito. Tudi v naših srcih zadoni pesem: "Gloria in excelsis Deo...", tudi mi prihajamo pred jaslice, tudi mi prinašamo darove- ali pa Jezusa tudi sprejmemo v svojo sredo?

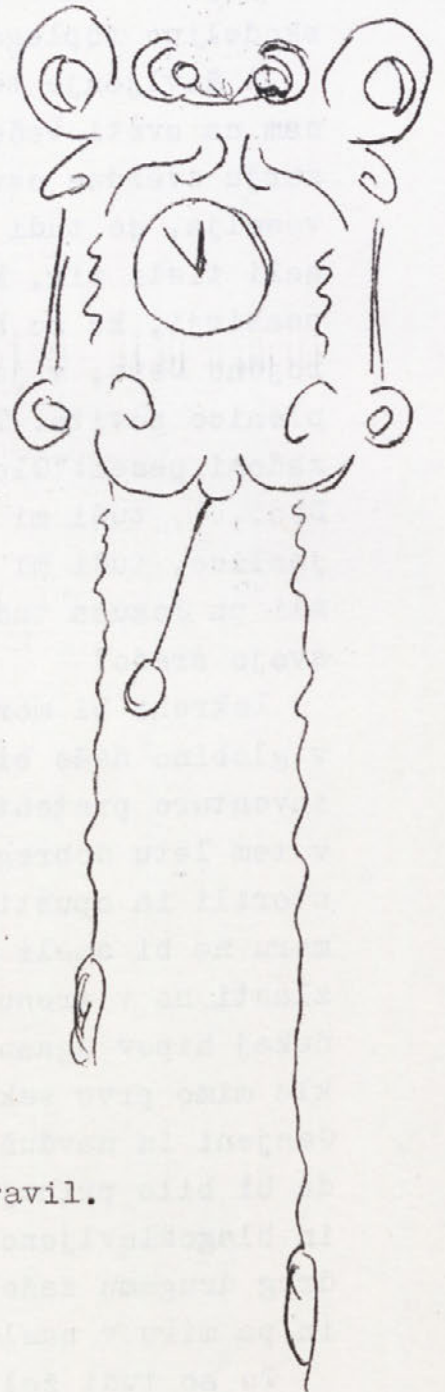
Iskreno bi morali torej poseči v globino naše biti in tako z inventuro pretehtati vse, kar smo v tem letu dobrega ali slabega storili in opustili. V nobenem primeru ne bi smeli ostati praznih rok, zlasti ne v trenutku, ko bo morda za nekaj hipov ugasnila luč in bodo ste kle mimo prve sekunde Novega leta. Ganjeni in navdušeni si bomo z željo, da bi bilo prihajajoče leto uspešno in blagoslovljeno, segali v roke ter drug drugemu zaželeli zdravja, sreče in pa miru v naslednjih 365 dneh.

To so tudi želje uredništva vsem, ki boste z optimizmom zaorali novo brazdo v leto 1973.

Urednik

H V A L A   Z A   V S E

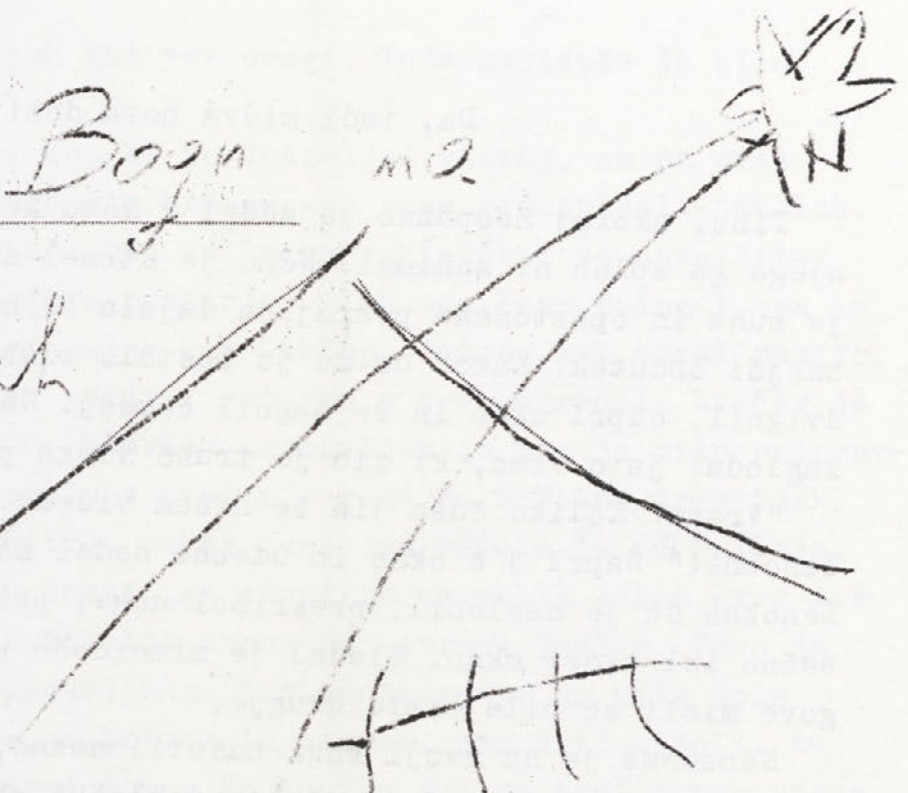
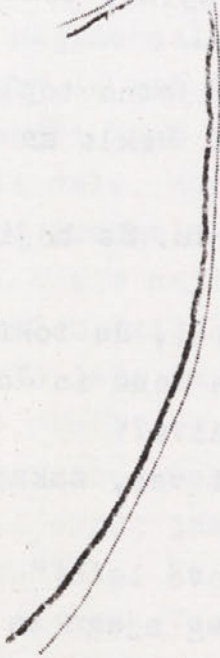
Še nekaj minut in leto se bo izteklo...
Nihalo stare stenske ure mi v tišini
silvestrske noči šepeta misel za mislijo...
Sprejmi, o Bog, mojo skromno zahvalo
za vse, s čimer si me to leto obdaroval,
na vsakem koraku, ob vsaki stopinji.
Hvala, Gospod, za sleherni vdih kisika,
ki se je znašel v mojih pljučih.
Hvala za vesele in žalostne trenutke,
ki so me obdajali v teku minulega leta.
Hvala, Gospod, za vsako prijateljstvo,
ki sem ga sklenil s tem ali onim.
Hvala za moč, ki mi je pomagala
vzdržati najhujše boje proti zapeljivcem.
Hvala, Gospod za vsak grižljaj kruha,
za vsak bonbon in čokoladni priboljšek.
Hvala za tople očetove besede,
ki mi jih je govoril ob slovesu.
Hvala, Gospod, za dobro mater,
ki je skozi vse leto molila zame.
Hvala za duhovnika, ki me je razumel
v veliki duševni stiski.
Hvala, Gospod, da si mi dal pogum,
voljo in navdušenje za vse, kar je dobro.
Hvala za dobroto, ljubezen in sočutje,
ki je žarelo iz srca zdravnika, ki me je zdravil.
Hvala, Gospod, da si mi dal spoznati greh,
ki sem ga obžaloval.
Hvala za vsak nasmeh,
ki me je ob srečanju z ljudmi osrečeval.
Hvala, Gospod, za ta trenutek,
ko ti dajem hvalo in stopam v novo leto.

Luka

Štara Boga ma

nišorah

Ma štara

ma zemlji

Da, tudi midva bova doživela

Tiho, skoraj neopazno je sedel v kotu kupeja. Vrvež krog njega ga sploh ni zanimal. Nemo je strmel skozi okno, kjer je suha in opustošena pokrajina dajala še mračnejši in tesnobnejši občutek. Kakor da mu je postalo slabo, se je hipoma dvignil, odprl okno in se nagnil čezenj. Nedaleč od vlaka je zagledal jato vran, ki jih je trušč vlaka prepodil.

"Vrane! Koliko časa jih že nisem videl, kako čudne so in lenobne!" Zaprl je okno in udobno sedel na prejšnje mesto. Lenobno se je naslonil, prekrižal noge, prižgal cigareto ter bežno zrl skozi okno. Gledal je mimoidočo pokrajino, toda njegove misli so bile čisto drugje.

Nenadoma je na svoji roki začutil nežno, prijetno toplino in ko se je obrnil, je uzrl lep dekliški obraz. Dekle se mu je nasmehnilo. Mrko ji je vrnil nasmeh.

"Roman, zdi se mi, da s teboj nekaj ni v redu. Se bojiš domačih, ker sem s teboj?"

"Ne!" je kratko odvrnil. "Doma so mi dovolili, da tokrat prideš z menoj. Bodi le brez skrbi. Kje pa sta Cene in Jože?"

"V sosednjem kupeju kartajo. Se jim pridruživa?"

"Ne, Alenka. Tokrat mi ni za neumnosti. Ali veš, zakaj pravzaprav greva domov?"

"Seveda, si tudi čuden! Saj so prazniki- Novo leto!"

Zopet je molčal. Alenka je tiho sedela poleg njega in nemo motrila njegov obraz, ki je bil videti otožen in nemiren. Ravno je hotela nekaj reči, ko je spregovoril: "Se spomniš, da sem ti nekoč pravil o polnočnici pri nas? No, sedaj je tisti čas. Čeprav je minilo že precej časa, odkar sem doživel Božič kot pravi praznik, se ga kljub temu prav dobro spominjam. Pozneje, ko sem bil nekoliko starejši, sem se zanimal bolj za druge stvari. Seveda sem šel k polnočnici, delal sem jaslice, in vse kar spada zraven, toba, ne vem, nikoli več nisem čutil tistega prazničnega vzdušja. Vse je minilo z neznansko naglico in na-

slednji dan je bil pač kot vsi drugi. Toda najlepše je bilo takrat...

Da, spominjam se, kot bi to doživljal včeraj, ne pa pred tolikim časom. S starejšim bratom sva sama postavljala jaslice. On je napravil vse potrebno za lučko v hlevčku, za osvetlitev mesta v ozadju, za ognje pastirjev. Jaz sem lepo polagal mah in razporejal vzpetine in slak kot Kiklop, čeprav sem moral paziti, da z drugo roko nisem podrl, kar sem s prvo naredil. Zvečer je bilo pobočje narejeno, hlevček postavljen in vse je bilo pripravljeno. V mraku sva odšla z bratom v gozd po božični drevešček. Dobila sva ga prav hitro, zakaj zanj sva vedela že od poletja. Lepo sva ga očistila snega, ga nasadila na velik lesen krog ter ga postavila na star šivalni stroj pri strani jaslic. Tako je bila najina naloga opravljena. Naslednjega dne je bila šola zjutraj in vsi trije, z bratom in sestro, smo bili v šoli. Le najmanjši brat je ostal doma. Po kosilu smo se spet z vso vneto lotili dela. Mama je imela dovolj posla s peko, midva pa sva sestri pomagala pri pospravljanju. Kmalu je bilo vse v hiši in okoli nje v najlepšem redu. Sestra in mlajši brat sta uredila drevešček, midva pa sva pripravljala bakle za polnočnico. Vreme je bilo lepo in snega je bilo tudi dovolj za vsakršno zimsko veselje. Zato sva pripravila abutev ter jo položila v vežo pred dnevno sobo. Takrat je tudi mama že končala z delom. Vsi smo se zbrali okrog jaslic in pričelo se je najlepše in najteže pričakovano delo. Na mehki mah in jaslice je bilo namreč treba postaviti figure. Vsak je dodal svoje in kmalu je bilo prijetno delo končano. Sestra je pripravila kadilo, najmlajši brat je v kozarec nalil blagoslovljene vode, jaz pa sem iz "cvetne" butare nalomil palic in bršljana za ogenj. Tako je bilo delo končano in vse je dobilo nekakšen prazničen, nevskadanji videz. Ko je prišel oče, se je pravi praznik šele začel. Šli smo okoli hiše, po vseh prostorih in molili rožni venec, ki smo ga nadaljevali pred jaslicami. Vsak je molil nekaj desetk. Ves prostor je bil odišavljen s kadilom, luč ugasnjena, le lučke v jaslicah in na dreveščku so gorele in dajale še bolj prazničen in svečan vtis.

Po končani molitvi pa smo zapeli še nekaj božičnih pesmi. Posedli smo okoli peči in zobali potico, s katero nam je postregla mama.

Nato smo se odpravili v posteljo in komaj sem malo zatisnil oči, že me je oče prebudil in ni mu bilo treba dvakrat reči, zakaj bil sem takoj popolnoma buđen. Za na pot k polnočnici smo si prižgali bakle, posebej pripravljene za ta večer. To je prizor, ki ga lahko vidiš samo na deželi! Po vseh poteh so se pomikale lučke, posamezno ali pa v gručah, proti cerkvi. Mraz je rezal v nos in lica, da so kar solze stopale v oči. Sneg pod nogami pa je škripal.

Prispeli smo do cerkve. Tu je bilo živo, da si skoraj ne moreš predstavljati. Še malo ne bi sodil, da se vse dogaja sredi noči. V cerkvi je zadonela veličastna "Sveta noč". Prijazno razsvetljena in okrašena cerkev, vonj po kadilu, množica ljudi, vse to je dajalo prelepe trenutke še bolj svečane.

Doživljal sem najlepši praznik, ki se ni nikoli povrnil v tisti lepi in tihi svečanosti.

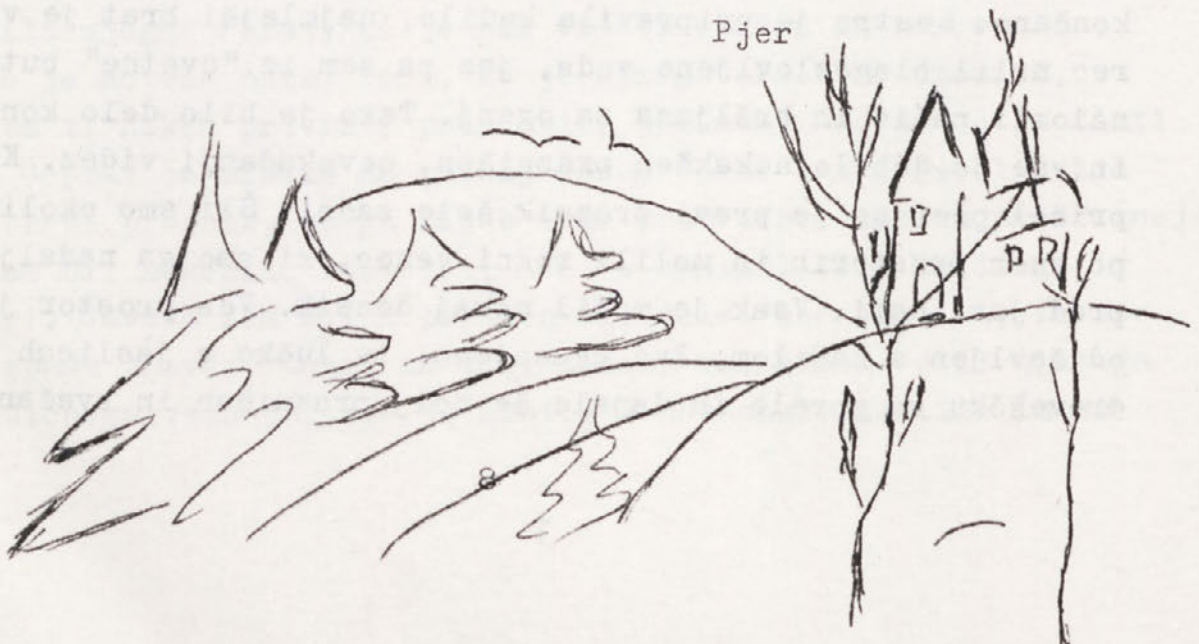
Roman se obrne in prime Alenko za roko.

"Oh, lepo je moralo biti," je dahnila, "tudi jaz bi rada doživela tak praznik."

"Da, doživela bova tak praznik, morava ga doživeti, saj imava priložnost," je pogumno bolj sebi kot njej zatrdil Roman. Iskreno mu je pogledala v obraz, naslonila glavo na njegovo ramo in tiho odgovorila: "Res, priložnost imava..."

Tiho sta sedela vsak s svojimi mislimi, vlak pa je brzel proti domu.

Pjer

R E P E R C U S S U S

Praznik
Novega leta,
polnega prevar in slepil,
na TV zviijajočih se
slavnih pevcev, igralcev in podobne šare,
ki za masten honorar
odstopi pomilovalen nasmešek gledavcem,
ki si polni svojo napeto malho
s pečenko,
zapečenim krompirjem/pommes frites/
in celo vrsto jedi
nepoznanega imena!
Novo leto,
vir potrate
skozi okno letijo
milijoni in milijoni,
s katerimi bi lahko...
Novo leto, nek preokret!
Toda kam?
Novo leto.
Ljudje, krohotajte se,
pijte in se mastite,
kajti novo leto je!
Pardon!
Zdi se mi, toda točno ne vem...
Ali se ni okoli novega leta,
pred 2000 leti rodil neki revolucionar,
ki hoče spremeniti tak svet?
Ga morda poznate?

Danteus

BREZČUTNOST

Zamegljeno obzorje,
smrad gostega dima
izbruhnjenega iz črnih žrel,
prekrije resničnost. J
Laž hoče ozdraviti
kratkovidnost
slepih ulic;
le zver zavoha
razmesarjenost izstradanih; E
človek je brez čuta!?

S R E Č A

Življenje... Z
Kaj je to?
Mar ni to sreča
in dar nebeški
našega Očeta!
Pa tudi težki O
so trenutki
dar nebeški.
Življenje...

STARKINA

I D I L A

Nasmejani obraz

v objemu sreče.

v sončni naravi

pričara zadovoljstvo.

Solze sreče

se igrajo

in preskakujejo

gubo za gubo;

ožarjeni od sonca

pričarajo preteklost.

Robati obraz

zadobi

podobo nežnosti...

Prizori veselja- ginjenja

se vrstijo...

Sunek vetra

povzroči preplah barv,

ki se zlijejo

in posušijo.

Sončni žarek

se zopet upre

v zgrbančeno podobo

resničnosti.

Jezo

OBLAK NE VE, IN VAL NE KAM

V učilnici vlada tišina. Čas študija je. Pred seboj imam knjigo in nemo zrem vanjo. Iz nje ne razberem niti besede, ampak samo zamišljeno strmim.

Tri leta semeniškega življenja je že za menoj in začeli so teči še zadnji meseci. Kar čutim: sedaj pa gre zares! Čez nekaj mesecev bom stal že na križišču. Kam naj zavijem: v levo, v svet, ali v desno, in nadaljujem? Rumena luč semaforja na križišču že utriplje. Pripraviti se je treba, da speljem skoz križišče. Toda kam, ko se je tako težko odločiti? Korak narobe in zgrešeno je lahko celo življenje.

V nižjih letnikih se tega vprašanja nisem dosti resno lotil. Tu pa tam mi je kdo rekel besedo: "Razmišljaj!" Vedel sem, da ima prav, da mi hoče dobro, toda tega nisem jemal resno, ker nisem čutil potrebe, da bi si na to odgovarjal. Toda zdaj stojim pred dejstvi. Življenje samo me je prisililo k razmišljanju in reševanju tega vprašanja. Mnogokrat me je mučilo vprašanje, kaj bodo rekli ljudje, kaj župnik, starši, če zapustim začeto in grem na drugo pot. Kazali bodo za menoj in šušljali: "Ta je pa tisti, ki je študiral za farja." Takih in podobnih mišljenj sem se otresel, ker sem prišel do sklepa, da se je nesmiselno ozirati na druge. Ne bom se pustil vplivati ne od zgoraj ne od spodaj, ne z leve ne z desne, ampak ko bom naredil korak, ga bom naredil sam, svobodno, pa najsi bo v levo ali v desno.

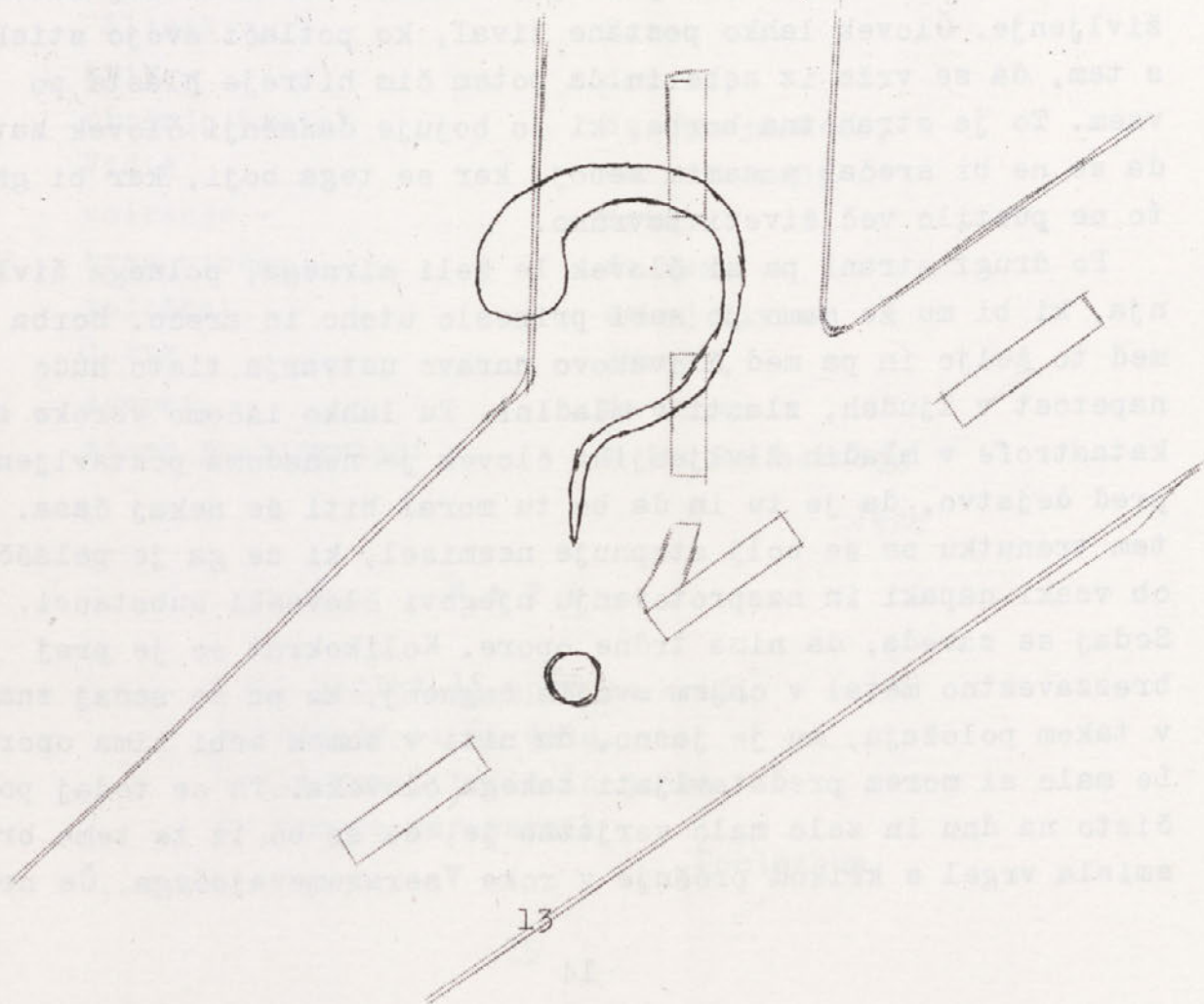
Nervozno sem pogledal na uro. Še uro in študija bo konec, jaz pa sem z učenjem še vedno tam, kjer sem se ga lotil. Konferenca je pred vrati, profesorji sprašujejo na debelo. Morda me bo jutri kdo potipal ter mi pritisnil cvek. Njega ne zanimajo moji problemi. Zanj je važno le, da znam po drugem se on ne sprašuje.

Z zagnanostjo se lotim učenja, toda komaj sem nekaj vrstic prebral, se je zopet oglasilo v notranjosti: "Kam?" Besede v knjigi so zopet postale medle. Ta negotovost v meni je tako močna, da me ne pusti pri miru. Ne dovoli, da bi se ji še

izogibal in odlagal na poznejši čas. Treba jo je rešiti čimprej. Hočem si biti na jasnem. Ne morem živeti več v tej negotovosti. To mi mori notranjost, razjeda srce, jemlje mi mladostno veselje in radost. Ta depresija me prav nervira. Stoji mi kot blokada na cesti, mimo katere ne morem iti, dokler je ne odmaknem sam. Zavoljo te blokade ne morem ostati miren. V notranjosti čutim vihar, kako premetava ladjo zdaj sem zdaj tja. Mora se obdržati na površini. Mora, če ne, je vse pogubljeno. Ta blokada je kriva, da sem postal zaprt sam vase in svet okoli mene mi preseda, ali pa sem postal celo nem do njega. Zato moram ta KAM rešiti še danes, ker bo jutri zagorela zelena luč semaforja in moram biti pripravljen, da speljem skoz križišče.

Zvonec, ki je naznanil konec študija, me je prebudil iz teh misli, nejevoljen sem zapustil knjige in odšel, v meni pa je še vedno kljuvalo - K A M ?

Janko

NAŠA EPOHA

Mi, mlada generacija, smo tisti, ki bomo živeli na tej zemlji naslednjih nekaj desetletij, ki jo bomo oblikovali, gradili, lahko pa tudi podirali ali celo uničili.

Seveda pri vsem tem močno gradimo na preteklosti, toda nova moderna doba nas sili, da si pridobimo drugačnih, popolnejših gledanj na življenje, na dogajanje okoli nas, na smisel naše navzočnosti v vesolju.

Mladi, še v marsičem nedorasli ljudje, ki so tolikokrat grajani, ki so po mnenju starejših prav malo vredni, ki po njihovem mnenju ženejo ta svet v gotovo pogubo...?

Res je, da se je mlad človek znašel danes v stiski, kakršna ga še nikdar ni doletela. Moderni svet in njegov hrušč sili človeka, da ostane odmaknjen od svojega bistva, da ga zelo zelo težko dojame. To je tragika mladine. Ne pride do tega, da bi se srečala sama v sebi. Živi precej površno, včasih skoraj živalsko življenje. Človek lahko postane žival, ko potlači svojo stisko s tem, da se vrže iz sebe in da potem čim hitreje hlasta po vsem. To je strahotna borba, ki jo bojuje današnji človek zato, da se ne bi srečal s samim seboj, ker se tega boji, ker bi ga to ne pustilo več živeti površno.

Po drugi strani pa si človek le želi mirnega, polnega življenja, ki bi mu že samo po sebi prineslo uteho in srečo. Borba med to željo in pa med človekovo naravo ustvarja tisto hudo napetost v ljudeh, zlasti v mladini. Tu lahko iščemo vzroke za katastrofe v mladih življenjih: človek je nenadoma postavljen pred dejstvo, da je tu in da bo tu moral biti še nekaj časa. V tem trenutku se še bolj stopnuje nesmisel, ki se ga je polaščal ob vsaki napaki in nasprotovanju njegovi človeški substanci. Sedaj se zaveda, da nima trdne opore. Kolikokrat se je prej brezzavestno metal v objem svojih nagnenj, ko pa se sedaj znajde v takem položaju, mu je jasno, da niti v samem sebi nima opore. Le malo si morem predstavljati takega človeka. Ta se tedaj počuti čisto na dnu in zelo malo verjetno je, da se bo iz te teme brez smisla vrgel s krikom prošnje v roke Vserazumevajočega. Če ne

najde te rešitve, je edina reštev skok v globino.

Ne obsojam pa mladine, ker sem prepričan, da bo ta bivanjska stiska vodila k osveščanju, da bo človek postal to, kar je, da bo postal avtentičen. Ko se bo to zgodilo, se bo približal Bogu - in le še ponižen in skesan korak, in pri njem bo.

Mi, ki smo kristjani, ki imamo Boga v sebi in se tega zavedamo in iz tega živimo, smo rešeni tega hudega nesmisla. Zato moramo današnjemu svetu dati oziroma pokazati motiv, ki bo dovolj močan in prepričljiv. Vemo, da naš moderen človek išče ta motiv, to gonilo. Pomagajmo mu, da ga bo znal imenovati in stoipiti z njim v ljubeč sinovski odnos. V tem vidim smisel svojega poklica in pa vseh naših poklicev.

t

D O V O L I

Slišiš
krik -
prošnjo brata!
Vidiš
umiranje -
brez utehe,
tolažbe!
Čutiš
trepot,
strah pred smrtjo!

Zato:
dovoli,
da sprejmem to,
kar ti imaš;
dovoli,
da vem,
zakaj živim;
dovoli,
da umrem
v tvojem naročju!

Jezo

M A T I

Tvoj pogled je uprt na križ.
Življenje si mi dala.
Moliš zame, trpiš in jočeš.
Ne bom te razočaral!

Dominique

S W A N' S SONG

Krohotaње
človeku podobnega bitja,
na looW ojačevalcu!
Brezupen pogled
na množico živih trupel,
lačnih
hašiša, LSD, marijuane.
V nesnagi civilizacije
obupna bitja
starajočega se sveta,
ki pada v

omamo.

Zakaj? kako? kdaj?

Začnimo!

kaj?

omama, pozaba, sanje,
migetajoče lučke
božičnega drevesca,
a to je bilo nekoč,
davno.

Omama, pozaba, sanje.

Smrt!

Življenje!

Danteus

AVANTURA ŽIVLJENJSKE ODLOČITVE

Malica. V delavnici je utihnil ropot strojev in delavci so počasi prihajali v jedilnico. Nekateri so hodili molče, drugi pa so se živo pogovarjali in si prižigali cigarete. Med onimi prvimi je bil tudi mlad fant, Milan. Že več tednov je spadal v skupino, ki je hodila molče in zamišljeno. A še pred mesecem je bilo čisto drugače. Zmeraj je bil med veselimi, vedno je kakšno povedal, da so se tudi najresnejši smejali. Ko so ga sedaj gledali tihega in mirnega, se je vsakdo čudil, zakaj je tak.

Pa tudi v jedilnici je bil prej čisto drugačen; marsikateremu je med jedjo zmanjkalo teka zaradi kakšnega njegovega "vica".

Njegovi sodelavci ga niso razumeli, odkod ta nenavadna sprememba. Niti mlada kuharica Damjana ga ni več razumela. Vsaj mislil si je tako. Prejšnje čase je med malico vedno prišla k njemu in marsikaj sta se pogovorila. Drugi so že opazili, da se rada vidita in tega tudi nista tajila. Sedaj pa se je zdelo, da se še celo nje izogiba.

Tudi danes je malical sam zase. Ko ga je Damjana videla, je pohitela k njemu, se naslonila bližnjo mizo, ga pogledala s svojimi plavimi očmi in ga morda že stotič vprašala: "Milan, zakaj si vedno tak?"

Zagledal se je v njene oči in čeprav je tam bral nekaj, kar je bilo podobno sočutju, je zagodrnjal: "Ah, saj ni nič."

"Ko bi vedela, kako naj ti pomagam, bi ti iz srca rada. Vendar mi nikoli nič ne poveš. To ni lepo od tebe."

"Kaj mi boš pomagala, saj me ne bi razumela", je odvrnil in v hipu mu je bilo žal tega, kar je rekel.

Povesila je oči, malo zardela, se obrnila in odhitela v kuhinjo. Ko je pogledal za njo, je videl samo še kos belega predpasnika in njene dolge lase, ki pa so bili sedaj povezani pod belo ruto.

Malice je bilo konec. Zopet so šli na delo v dveh skupinah. Danes je bil Milan med delom še bolj raztresen kot ponavadi. "Tega mora biti konec," si je dejal sam pri sebi, ko je končal delo. Umil se je in preoblekel, nato pa odšel na ulico.

Zajel ga je val ljudi, ki je hitel po pločniku v eno in drugo smer. Pomešal se je mednje in prevzel ga je občutek, da mu je tu bolje. Kako lepo je pozabiti na svoje skrbi in se prepustiti toku tega valovanja! Hodil je med ljudmi, hodil in jih opazoval. Tu je videl mlado mamico z otrokom, tam sta hitela starček in starka, oba z enako zgubanim obrazom, ob njem samem pa je hodilo mlado dekle, ki ga je kdaj pa kdaj ošvrknilo s poizvedujočim pogledom. "Gimnazijka," je pomislil, ko je uzrl v njenih rokah kup zvezkov in knjig. Tako je prišel skozi center mesta in tok ljudi se je začel vedno bolj redčiti. Zopet ga je obšel prejšnji občutek nemira.

"Le zakaj sem tak?" je zopet pomislil. Začel je razmišljati, kdaj se je vse to začelo. Moral je poseči skoraj mesec dni nazaj. Takrat so šli skupaj z župnikom taborit na morje in spomnil se je tistega usodnega večera. Po preprosti večerji so sedeli pod šotorom in se pripravljali na počitek. Še prej jih je čakala večerna molitev. "Danes si bomo nekaj prebrali iz svetega pisma, nato pa gremo spat," je končal župnik pogovor fantov. Podal je Milanu knjižico evangelijev, Milan je nekje odprl in začel brati. Bilo je poglavje iz Mateja, ko je nekdo vprašal Jezusa za nasvet, kaj naj stori, da doseže večno življenje. In Učenik je povedal znano zgodbo o bogatem mladeniču. Milan je prebral in nato so šli spat. Dolgo ni mogel zaspati. Znova in znova so mu v ušesih brnele Kristusove besede: "Ako hočeš biti popoln, pojdi, prodaj kar imaš in daj ubogim in imel boš zaklad v nebesih; potem pridi in hodi za menoj!"

Ob premišljevanju tega je zaspal. Zjutraj se je zbudil neprebran in jasno se je zavedal, da se bo gotovo s tem večerom spremenilo njegovo življenje. Nekaj dni, kar so ostali še na morju, se ni mogel nikakor več razživeti.

Vrnil se je z morja in začela se je pesem, ki se je vedno

pogosteje ponavljala- vsak dan je bil otožnejši, bolj razdvojen.

Ko je to premišljeval, je opazil, da se je popolnoma odmaknil od glavne ulice. Ozrl se je po nebu in istočasno ga je zadel sončni žarek, ki se je slučajno prebil skozi gmoto hiš in blokov ter ga osvetlil. Zasenčil si je oči in pogledal po prazni ulici. Prav na koncu ulice je opazil cerkev. Sam ni vedel kdaj se je znašel pred njo. Zazrl se je v starodavna cerkvena vrata, malo pomislil in vstopil. Najprej mu je pogled padel na večno luč na tabernaklju. Naredil je nekaj korakov in negotovo sedel v črvivo klop. Spet se je zazrl na glavni oltar in pogled mu je spet zdrsnil po baročnih kipih na tabernakelj.

"Tam je On, " je pomislil in se nehote spustil na kolena. "On, ki se je najprej rodil za nas, tudi zame; On, ki je sama Ljubezen, On, ki je na križu do kraja razodel svojo Ljubezen."

Tiho je zavzdihnil: "O Bog, le zakaj je prišlo to name?"

Sam ni vedel, kaj je pravzaprav to. Toda nekje v podzavesti je čutil, da bi hotel biti zdaj duhovnik. Zdrznil se je ob tej besedi. "Pha, lahko bi napisal enačbo: Duhovništvo nemoderno neumno nesprejemljivo..."

Ko je to premišljeval, se je spomnil tudi na Damjano. Stala je pred njim v vsej svoji mladosti; z dolgimi svetlimi lasmi in modrimi očmi. Ni si mogel kaj, da je ne bi občudoval. Toda ko je zopet pomislil Nanj, se je pred njim vse zabrisalo; tudi Damjana. V njegovi duši je ostal še en "zakaj?"

"zakaj pa prav jaz, ki imam že poklic; čaka me bodočnost, denar, denar!"

Tudi ta "zakaj" je izginil, brž ko se je spomnil, da morda prav nanj čakajo ljudje; pomagal bo vsem; in ob tej misli, ko je morda prvič v življenju pozabil nase, se je počutil srečnega.

Še enkrat se je zahvalil za življenjsko odločitev Njemu, ki ga je do sedaj čakal.

Šel je iz cerkve in v ušesih mu je brnel stavek že davno pozabljene angleške lekcije: "I MUST".

Miran

VRNI SE, PRIJATELJ

Sneg pada...
V srcu mojem je pustinja, enaka
kot v naravi. Srce je polno,
kot spomladi cvetja,
a ko najboljši prijatelj
se proti meni obrne,
postanem senca samega sebe.
Ne poznam
ne sebe
ne tebe.
Zakaj?
Najboljši prijatelj
postal je
največji sovražnik.

Pjer

R O Ž E P L A N I N

Tam vrh planin,
v planike cvet sem zrl,
tam sred` višin,
se je nov cvet odprl.

Lep encijan plav
priboril na svetlo,
sred` sladkih planjav,
pozdravil luč toplo.

Vztrepetala je v mraku
roža dišeča,
jo kdo je opazil,
saj umrla je rdeča!

Pjer

BENEŠKI SLOVENCJI

Praznik Kristusa Kralja, ki je obenem naš hišni praznik, smo proslavili s somaševanjem dveh zamejskih duhovnikov - g. Cenčiča in g. Lovrenčiča. Po maši smo imeli akademijo, ki je bila posvečena Beneškim Slovencem. Pri akademiji so sodelovali deklamatorji in zbor, gospod Cenčič pa je imel zanimivo predavanje. Naj povdarim, da smo mu s pozornostjo sledili, saj nas skrbi usoda zamejskih Slovencev, posebno še zdaj, v času nebrzdane gon je proti koroškim Slovencem.

V svojem govoru nam je g. Cenčič najprej prikazal obseg in stanje Beneške Slovenije. Ta obsega Nadiško, Tersko in Kanalsko dolino ter Rezijo. Število prebivalstva je iz leta 1912, ko ga je bilo 28400, leta 1970 padlo na 13500! Da se je slovensko prebivalstvo tako zmanjšalo, je krivo izseljevanje. Nastopilo je pereče vprašanje fizičnega obstoja, saj grozi popolno uničenje prebivalstva.

Predavatelj nam je tudi razkril vzroke izseljevanje in umiranja Slovencev v Beneški Sloveniji.

Ko so se nekateri voditelji Beneških Slovencev obrnili na predsednika Furlanije - Julijske krajine Berzantija, je ta diplomatsko izjavil, da razkroj in izseljevanje Slovencev presega moči njegove vlade. Dejansko pa se dežela sploh ne zanima, čemu se Slovenci izseljujejo. Pokrajina, kjer bivajo Beneški Slovenci, je gorata. Tu ni zaslužka. Zato morajo naši ljudje ponj v dolino, v Manzano. Nekaj časa hodijo na delo od doma, a ker za samo pot porabijo celih šest ur, ni čudno, če se marsikdo naveliča poti in ostane v dolini. Ker že itak niso preveč narodno prebujeni, zato se ni čuditi, če se tam kmalu izgubijo in utonejo med Italijani.

Nadalje smo slišali, da italijanska država nikdar ni priznala slovenske narodnosti. Slovence imenujejo le "posebno skupino z lastnimi običaji." Iz tega nujno sledi, da ne dovolijo nobenih slovenskih šol. Ovirajo tudi tečaje slovenskega jezika. Pravzaprav je najhuje to, da nam poitalijančujejo mladino. Komaj tri-

letni otroci morajo že v vrtce, kjer poskrbijo, da postanejo zavedni Italijani.

Država je čisto zanemarila gospodarski razvoj Benečije. Zato njeni prebivalci vidijo rešitev v izseljevanju.

Govornik nam je lepo prikazal tudi politično stanje. Dejal je, da so Slovenci videli svojo rešitev pri krščanski demokraciji. Ta je napravila iz Benečije pravzaprav svoj fevd, kjer prejema glasove, za ljudi pa nič ne stori. Žalostno je tudi, da je ta stranka sprejela v svoje vrste fašiste, ki ustvarjajo še večjo gonjo proti Slovincem. Kar diši po slovenstvu, imajo za protiitalijansko. Italijani zahtevajo, da bi se Beneški Slovenci odpovedali slovenstvu. Za ta namen se poslužujejo najrazličnejših sredstev, med njimi tudi tega, da jih pustijo v gospodarski zaostalosti.

Uradna cerkvena oblast se je preveč vpregla v politični voz. Pomagala je pri diskriminaciji, zlasti v preteklosti, pa tudi sedaj se še ni povsem otresla nacionalne prenapetosti. Škof v slovenske kraje načrtno pošilja furlanske duhovnike, da jih ti poitalijanijo. Redki slovenski duhovniki po Benečiji pa se morajo boriti z revščino. Zato nekateri odhajajo v Furlanijo, s tem dobijo večji kos kruha in se prenehajo boriti za slovenstvo. Žal tudi mladi duhovniki, ki kot kaplani pridejo najprej v furlanske župnije, radi ostanejo v dolini, kjer lepo živijo, pozabijo pa na svoje nacionalne dolžnosti.

Govornik je poudaril, da Cerkev ni nikdar uradno priznala slovenskih pravic. Trinko, Ufola - Bevkov Čedermac, sta bila stebra slovenstva, ki sta vedno borila za pravice Slovencev v Benečiji.

Gospod Cenčič je žalostno nadaljeval, da se položaj Slovencev v Benečiji ni spremenil. Del duhovščine se je vdal italijanskemu pritisku. Žalostno je tudi, da ni več slovenskih fantov, ki bi se odločali za duhovniški poklic. Govornik se je s skrbjo v srcu vprašal, kdo jih bo nadomestil, ko se bodo slovenski duhovniki v Benečiji postarali.

Nato nam je govornik spregovoril še o evharističnem kongresu v Vidmu, ki je Beneške Slovence navdajal z upanjem, da bodo dobili kaj več pravic vsaj v cerkvi. Ko so imeli Slovenci somaševanje v Vidmu, se je zdelo, da so se pričakovanja uresničila.

Že dan za tem pa je Slovence doletel mrzel tuš, ko je uradni list videmske škofije prinesel lažne vesti, da se je zbralo pri slovenskem bogoslužju zelo malo Slovencev /in še ti, da so prišli "iz Jugoslavije"/. Torej se niti evharističnemu kongresu ni posrečilo, da bi izboljšal odnose med Slovenci in Italijani. Kmalu zatem je videmski škof Zafonatto odstopil. Bo njegov naslednik kaj bolj naklonjen Beneškim Slovencem? Taka in podobna vprašanja si zastavljajo naši bratje onkraj meje.

Cenčič nam je naštel društva, ki vodijo smrtni boj proti fizičnemu uničenju slovenskih Benečanov. Prihodnost Beneških Slovencev ni rožnata, upanje pa še ni izginilo, ker danes prav ideje spreminjajo svet. Drugi vatikanski zbor prepoveduje politično udejstvovanje Cerkve, ukazuje pa, naj se Cerkev bori za pravico in resnico. Duhovnik pričuje za božje kraljestvo, ki brani uboge ljudi, upa proti upanju in ima zagotovilo, da bo zmagala pravica. Duhovnik je človek, ki se mora odzvati klicu ljudi. Boriti se mora za socialne in gospodarske pravice ljudstva.

Po končanem predavanju smo se med drugim zanimali, koliko dejansko čutijo pomoč matične Slovenije. Odgovor nas je prese-netil. Beneški Slovenci ne čutijo nobene dejanske pomoči z naše strani. V svojih zahtevah so sami.

Ob vsem tem se sprašujem, mar je Cankar res upravičeno zapisal: "Hlapci, za hlapce rojeni, za hlapce vzgojeni!"

Ali so res šesteri slovenski duhovniki v Benečiji, ki si upajo imeti obrede v slovenščini, ki se borijo za pravice zamajskih rojakov, zadnji Čedermaci?

Albert

KRONIKA "Kar tako"

Morda se bo kdo čudil, da sem zopet začel s pisanjem, pa v resnici sploh nisem prenehal, le da nisem vedel, da so uredniki tako ^bamiciozni in so me z izdajo druge številke prehiteli. Napaka je torej na moji strani in jo bom skušal takoj popraviti.

Nisem pričakoval, da bo moje pisanje imelo tolikšen odmev. Res sem vesel, da so se četrtošolci domislili in mi ponudili v svoji spalnici urad ali pa so mi morda že postavili spomenik, le da v zadnjem času ne skrbe zadosti zanj, saj je prelepi napis že nekoliko raztrgan in dodelan - no, tako kot pri nas navadno vse stvari.

Četrtošolcem za tolikošno pozornost najlepša hvala, s tem dodatkom, da se ne spodobi, da bi imel v spalnici uradne ure, ker jih imajo tudi sami vsaj v popoldnevih, ko so postelje skoraj v celoti zasedene.

Pred nedavnim sem bil že v resnih skrbah. Ko sem vstopal v našo hišo, sem zaslišal čudno rjojenje in se vprašal, če si je morda naša sestra poleg botaničnega vrta omislila še zoološki vrt, in da ima morda že prvo pošiljko divjadi v spodnji prostori. Ko pa sem natančneje prisluhnil, sem ugotovil, da je sobota in da se kopljejo prvošolci.

Predlagam, da umivalnica poleg tega naslova dobi še naslov: Občasna kadilnica. Kajti tu se od časa do časa delajo poizkusi, ali vzdrži dalj časa prekajeno ali neprekajeno meso.

Od drugih profesorjev in dijakov često slišim, da se ne uče radi, da jim je šola zoprna, pa jim v odgovor povem, kako so pri nas tretješolci navdušeni nad šolo in nad študijem, da jim mora profesor zavoljo prevelike vneme hladiti vroče glave z lavorjem mrzle vode. Seveda ne povem, da sem v dvomih, kaj se je vnelo... Pomislim celo na slamo.

Da imamo pri nas poleg zbora še oktet in v zadnjem času tudi godce, ki se veselijo ob divjih zvokih, je menda vsem znano in razumljivo. Toda marsikateremu in med drugimi tudi meni ni jasno,

kako to, da je včasih, predvsem pri jutranjih mašah, takšno petje, kot bi poslušal glas oddaljene, stare in razmajane lajne.

V kroniko vsekakor spada tudi omembe vradno humano dejanje nekaterih fantov, ki so se velikodušno odzvali akciji odvzemu krvi. Toda čudno, da med njimi niso bili tudi tisti, katerim bi bilo potrebno odvzeti nekaj krvi; če že ne druge, pa vsaj tiste, zaradi katere je preganjal Krjavelj svojo kozo, ko jo je čakal ob meji.

Medtem ko se vipavski farani tako vesele svojega uspeha ob nakupu novih zvonov, da ob vsaki priliki pozvanjajo, pa se semeniščniki s toliko večjo ihto otesajo zvonjenja. Žrtvujejo celo dragocene trenutke nočnega spanja, da lahko namestijo papir na zvonec in ga s tem prisijo k molku, tako da mora prefekt Janez že zjutraj navsezgodaj podaljšati sprehod.

Zdi se mi tudi čudno, da se tretješolci pri pouku zgodovine niso še naučili ceniti starih zgradb in predmetov, tako da sedaj ob dograditvi nove stavbe hočejo porušiti staro z vztrajnimi in bučnimi detonacijami.

Tokrat bodi dovolj pisanja in opisovanja dogodkov, saj vem, da marsikdo, predvsem pa morda tisti, ki je zapisan z zlatimi črkami, vpije: ne quid nimis. Toda ob tem si mislim: suum cuique in tudi ti nekaj prispevajo za smeh in dobro voljo. Moj namen je namreč: ridendo dicere verum in poskrbeti za nekoliko boljše in živahnije življenje v semenišču - vsaj ob izidu Isker.

Mislil sem, ne, celo prepričan sem bil, da bom dobil kaj vaših odmevov, toda moje čakanje je bilo do sedaj zaman. Upam, da odslej ne bo tako jalovo.

Trn

K R I Ž A N K A "naši profesorji"

1	2	3	4		5	6	7	8		9	10	11					
12					13			14		15							
16				17		18	19					20	21				
		22			23					24	25						
26	27		28						29					30			
31		32						33				34					
35			36		37	38	39		40		41						
42			43					44			45		46				
			47				48				49			50			
51			52			53					54	55					
56	57	58				59					60						
61				62					63	64				65			
66									67					68			
69								70					71				
		72			73	74						75	76			77	78
79														80			

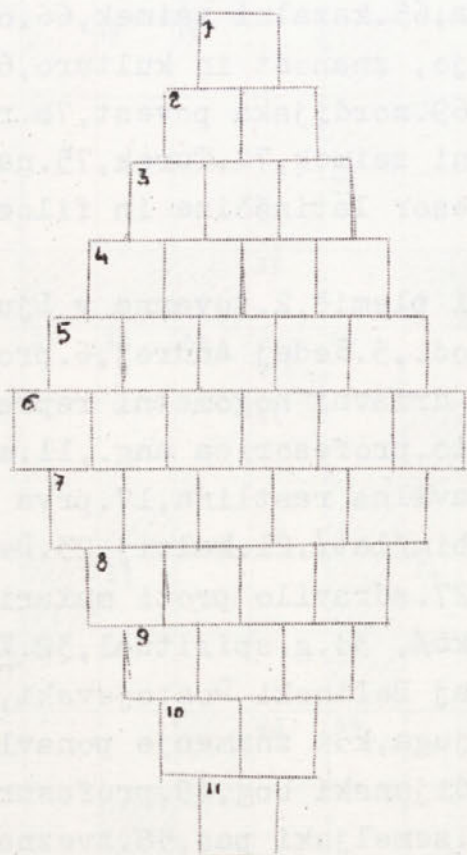
Vodoravno: 1.profesor biologije in psihologije, 5.profesor matematike, fizike in kemije, 9.profesor sociologije,12.Avar, 13.urednik zbirke sto romanov/zač/,14.imena za nekatere predmete v elektrotehniki,16.profesor fran. slov.in nem.,18.sij, 20.direktor NK Olimpije/Obradovič/,22.država v ZDA,24.dolga bela tunika,26.šovinistični klub,28.del dneva,29.prvotni preb. današnjega Peruja,31.ogorek,33.Erzar Rafko,34ležati/ang./, 35nagon,4oproti,42.oziralni zaimek,43.eden od prefektov,45, Albansko ime/brez zadnje črke/,47.jezen,48.selen,49.Ruter

Ludvik,50.lat. predlog,52.Ivan Simončič,53.klica,54.Italijansko mesto,56.trikisik,59Stritarjevo delo,/brez zadnje črke/,60.namenilnik gl. daniti se,61.prehodno ozemlje,63.košarkarski klub Ečka,65.kazalni zaimek,66.organitacija združenih narodov zavzgojo, znanost in kulturo,67.Madžarsko moško ime,68.svetilka,69.nordijska povest,70.razstavna deska na stojalu,71.oziralni zaimek,72.Turek,75.naš misijonar na Madagaskarju,79.profesor latinščine in filozofije,80.eden od prefektov.

Navpično: 1.maliruski plemič,2.tovarna v Ljubljani,3.avla, 4.profesor zem.in zgod.,5.Sedej Andrej,6.profesor slov. in umetnosti,7.nekdanji državni nogometni reprezentant,8.Norbert Strle,9.a,toda/it/, 10.profesorica ang.,11.mednarodni olimpijska zveza,15.zdravilna rastlina,17.prva podmornica na jedrski pogon,19.ljubim/lat/,21.kalcij,23.Berčan Tone, 25.literarni krožek,27.zdravilo proti malariji,29.morski ropar/brez prve črke/, 30.g.spiritual,32.Kičo Slabinac,36. izmikati se,37.Nikolaj Belinski Dostojevski,38.Kranj,39. tisti, ki teše,41.vijuga,kot znamenje ponavljanja,44.največje sodobno pihalo,46.indijanski bog,49.profesor ital.,51.gorišče, 53.zbor,55.veznik,57.zemeljski pas,58.zvezna država vZDA,59. živalski vrt,62.vrsta letal,64.geom. lik,67.žensko ime,68. ličilo,70.naš otok,71.q /ang./,73.odbojcarska liga,74.molibden, 76.Aleksander Zajc,77.enaki črki,78.član slov. okteta/zač./.

Yankee

PIRAMIDA

1. Samoglasnik
2. Medmet bolečine
3. Koča, bajta
4. Nedotakljivost totemov
5. Pihalo
6. Žalost
7. Aktovka
8. Blago
9. Iglavec
10. Grška črka
11. Zveneči soglasnik

SEMENIŠKA
KNJIŽNICA
V VIPAVI

Marjan

I S K R E: glasilo semeniščnikov v Vipavi

L E T O V.

Š T E V I L K A 3   12. decembra 1972

N A S L O V U R E D N I Š T V A:

Vipava 149, 65271 Vipava

U R E J U J E J O: Stane Gradišek, Ludvik Žagar,

Miran Mozetič, Franc Lisjak

O D G O V O R N I U R E D N I K: Janez Zupet

V I N J E T E: Tone Tomc

M A T R I C E: Stane, Ludvik

R A Z M N O Ž E N O: v 110 izvodih

T I S K A: Albert & com.

Šolsko glasilo
KNJIŽNICA
Leto V,

ISKRE

Inv. št.
19092

Škofjška gimnazija

Semenišče Vipava

